

Titulació	Tipus	Curs
2503878 Estudis Socioculturals de Gènere	OB	2

Professor/a de contacte

Nom: Maria Montserrat Rifa Valls

Correu electrònic: montserrat.rifa@uab.cat

Equip docent

Mònica Piferrer Gómez

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No n'hi ha.

Objectius

L'assignatura aborda la interacció entre el feminisme i l'educació des d'una perspectiva narrativa, fent visible simultàniament la història de les comunitats vulnerables i de les "altres" en l'educació, les estratègies feministes en la recerca i les propostes pedagògiques que s'hi vinculen. El focus d'aquesta assignatura és la comprensió dels discursos pedagògics localitzades en els marges de l'educació, i simultàniament, l'escriptura de relats feministes des dels marges. Les històries que es construiran des del present de l'educació es basen en les aportacions dels feminismes per a una recerca basada en la narració d'experiències, subjectivitats, cossos i afectes. Aquesta re-construcció dels sabers subjugats i de les vides invisibilitzades de col·lectius i subjectivitats vulnerables implica l'aprenentatge de noves formes de narrar i documentar l'educació on es faran servir dispositius artístics i literaris.

- Estudi de les aproximacions teòriques i metodològiques: estudis dels discurs, recerca narrativa, escriptura de la memòria i storytelling.
- Anàlisi dels vincles entre les pedagogies i els feminismes des d'una perspectiva d'indagació narrativa situada i encarnada.
- Reconceptualització l'educació a partir dels relats emergents en els estudis de gènere i els feminismes: de la recerca a l'aprenentatge narratiu.
- Participació en processos col·lectius de producció de narratives feministes en l'àmbit de l'educació, amb finalitat transformadora i empoderant dels subjectes

Resultats d'aprenentatge

1. CM06 (Competència) Analitzar el marc teòric aplicat i la presència o l'absència de la perspectiva de gènere en investigacions, projectes o experiències d'intervenció psicosocial, educativa i comunitària existents.
2. CM07 (Competència) Dissenyar activitats educadores que tinguin en consideració la diversitat sociocultural i de gènere.
3. CM08 (Competència) Contribuir al disseny d'activitats educatives sense estereotips sexistes, homòfobs, bífobs o trànsfobs.
4. CM09 (Competència) Fomentar la coeducació com a procediment inclusiu per a l'erradicació de comportaments discriminatoris cap al col·lectiu LGTBIQ+ o per raó d'orientació sexual o afectiva.
5. CM10 (Competència) Posar en pràctica habilitats per a treballar en equip: compromís amb l'equip, hàbit de col·laboració i capacitat per a promoure la resolució de problemes, aplicant l'ètica de la cura i l'ètica de la provisió.
6. KM14 (Coneixement) Contribuir a la construcció de narratives feministes en l'àmbit de l'educació des de teories i metodologies feministes.
7. SM11 (Habilitat) Emprar diversos mitjans per a generar narratives feministes en i per a l'àmbit educatiu.

Continguts

Blocs temàtics:

- Discurs, narrativa i retòrica en la història feminista de l'educació
- Gir narratiu en l'educació i la pedagogia feministes
- Mètodes, fonts i tècniques de la investigació narrativa feminista
- Subjetivitat, heterogeneïtat i processos d'escriptura en l'educació feminista
- Producció de la memòria: trajectòries, testimonis i contranarratives
- La construcció del relat polifònic, multivocal i multimodal
- Pedagogia expandida, imaginaris i aprenentatge narratiu

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Lectures sobre discurs, narrativa i relats	35	1,4	CM09, KM14, CM09
Tipus: Supervisades			
Relats i diàlegs com una forma de memòria del curs	25	1	CM06, SM11, CM06
Tipus: Autònomes			
Narratives col·lectives en educació	30	1,2	CM07, CM08, CM10, KM14, CM07

Les metodologies docents de la matèria d'educació comparteixen una mirada que posa l'èmfasi en la relació pedagògica i la co-construcció de sabers. El relat i la indagació narrativa vehicularà la pràctica docent, incorporant els sabers de la vida quotidiana i l'alteritat en els processos d'aprenentatge i de producció textual que tindrà tan un format individual com col·lectiu.

Aquesta assignatura es desenvoluparà en una metodologia d'Aprenentatge Basat en Projectes (ABP). Després d'un treball inicial individual i de classes expositives per part del professorat, les estudiants hauran d'escollir un projecte a desenvolupar. Les professores proporcionaran els materials que seran el punt de partida dels projectes. Aquests projectes es desenvoluparan per fases i inclouen les següents tasques: - Lectures i reflexions a partir dels textos del projecte - Cerca d'informació i construcció d'un problema de recerca històrica - Desenvolupament de la recerca narrativa a partir de casos: es podrà escollir entre una narrativa col·lectiva basada en l'escriptura o una instal·lació artística - Presentacions orals dels treballs per part de l'estudiantat. També hi haurà tutories i seguiment d'activitats en relació a la realització del projecte final sobre les propostes metodològiques.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
1. Treball basat en les lectures sobre discurs, narrativa i relat per a l'educació (individual)	25%	15	0,6	CM06, CM08, CM09
2. Correspondències i diaris: gènere epistolar, viatgeres i narradores (diàleg - individual)	30%	20	0,8	CM07, SM11
3. Projecte col·lectiu (entrevistes i múltiples formats) d'escriptura o instal·lació artística	45	25	1	CM08, CM10, KM14, SM11

Avaluació contínua: Al final de cada bloc temàtic l'alumnat haurà de lliurar els dos treballs i el projecte col·lectiu. Les dates s'especifiquen en el cronograma del curs.

Avaluació única: L'alumnat es pot acollir a l'avaluació única que consisteix en una prova de coneixements en el període per a l'avaluació de la facultat.

Re-avaluació: No és re-avaluable el projecte col·lectiu.

Recuperació: Es fixarà la data de recuperació una setmana després del darrer lliurament (en el cas de l'avaluació contínua) i de la prova (en el cas de l'avaluació única).

No-avaluable: Quan no existeixin evidències en dues de les tres activitats (en el cas de l'avaluació contínua) i de la prova (avaluació única) es considerarà no avaluable.

Bibliografia

Referències bibliogràfiques:

Ahmed, Sarah (2018b). *Vivir una vida feminista*. Bellaterra: edicions Bellaterra.

Ahmed, Sarah (2019). *La promesa de la felicidad. Una crítica cultural de la alegría*. Buenos Aires: Caja negra editora.

Anderson, Bonnie & Zinsler, Judith (1991). *Historia de las mujeres: una historia propia*. Barcelona: Crítica.

Clandinin, J. (ed.) (2007). *Handbook of narrative inquiry. Mapping a Methodology*. Thousand Oaks, CA: Sage.

Connelly, M. & Clandinin, J. (1995). Relatos de experiencia e investigación narrativa. En J. Larrosa (ed.). *Déjame que te cuente: ensayos sobre narrativa y educación*. (pp.11-59) Barcelona: Alertes.

Bailey, Lucy e. & Graves, Karen (2019). Gendering the History of Education. A Rury, John L. & Tamura, Eileen H. *The Oxford Handbook of History of Education*, 355-371

Bakhtin, M. M. (1984). *Dostoevsky's Polyphonic Novel and Its Treatment in Critical Literature*. A C. Emerson (ed. i trad.), *Problems of Dostoevsky's Poetics* (pp. 5-46). University of Minnesota Press.

Bennett, Judith M. (2006). *History Matters. Patriarchy and the Challenge of Feminism*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press. Davis, Angela (2005). *Mujeres, clase y raza*. Barcelona: Akal.

Delamont, Sara (2013). Girl trouble: panic and progress in the history of young women. *Gender and Education*, Volume 25.

Fraser, H. (2004). Doing narrative research: Analysing personal stories line by line. *Qualitative Social Work*, 3 (2), 179-201.

hooks, bell. (1990). *Yearning*. South End Press.

hooks, b. (2003). *Teaching Community. A Pedagogy of Hope*. New York: Routledge.

Kehily, Mary Jane (2014). Using photographs in social and historical research. *Gender and Education*, Volume 26.

Le Guin, Ursula K. (2017). *Contar es escuchar: sobre la escritura, la lectura, la imaginación*. Madrid: Círculo de tiza.

Le Guin, Ursula K. (2018). *Els desposseïts*. Barcelona: Raig verd.

Luxemburg, Rosa de (2015). *Reforma o revolución*. Argentina: Akal.

Nash, Mary (2004). *Mujeres en el mundo. Historia, retos y movimientos*. Madrid, Alianza.

Preciado, Paul B. (2019). *Un apartamento en Urano. Crónicas del cruce*. Barcelona: Anagrama.

Polkinghorne, D. (1995). Narrative configuration in qualitative analysis. En J. A. Hatch, y R. Wisniewsky (Eds.), *Life history and narrative* (pp. 5-23). London: Falmer Press.

Ricoeur, P. (2002). *Del texto a la acción*. México: Fondo de Cultura Económica.

Ricoeur, P. (2006). La vida: Un relato en busca de narrador. *Ágora*, 25(2), 9-22

Spivak, Gayatri (2009). *¿Pueden hablar los subalternos?* Barcelona: Macba, edición crítica de Manuel Asensi.

Spivak, Gayatri (2010). *Crítica a la razón postcolonial*. Madrid: Akal.

Stone, Lynda (ed.) (1994). *The Education Feminism Reader*. New York: Routledge.

Tamboukou, Maria (2015). *Sewing, Fighting and Writing. Radical Practices in Work, Politics and Culture*. Londres: Rowman and Littlefield.

Tamboukou, Maria (2017). *Women Workers' Education, Life Narratives and Politics: Geographies, Histories, Pedagogies*. Londres: Routledge.

Thayer-Bacon, Barbara J.; Stone, Lynda, and Spreched, Katharine M. (Ed.). (2013). *Education Feminism. Classic and Contemporary Readings*. Albany, NY: Suny Press.

Tinkler, Penny & Jackson, Carolyn (2014). The past in the present: historicising contemporary debates about gender and education. *Gender and Education*, Volume 26.

Wallach Scott, Joan (2011). *The Fantasy of Feminist History*. Durham, UK: Duke University Press. 5

Weiler, Kathleen (ed.) (2001). *Feminist Engagements. Reading, Resisting, and Revisioning Male Theorists in Education and Cultural Studies*. Nova York: Routledge.

Withers, Deborah M (2014). Strategic affinities: Historiography and epistemology in contemporary feminist knowledge politics. *European Journal of Women's Studies*, vol. 22, 2, 129-142.

Programari

Edició de textos i audiovisuals.

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català/Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt